

INHOUD

VOORWOORD	7
DOOR JEAN PAUL GAULTIER	
INLEIDING	9
DOOR WALTER VAN BEIRENDONCK	
'HAPPY BIRTHDAY, DEAR ACADEMIE!'	11
DOOR KAAAT DEBO	
TUSSEN AVANT-GARDE & TRADITIE	13
DOOR SARAH HEYNSSENS	
DE IDENTITEIT VAN DE ANTWERPSE MODE	41
DOOR SUZY MENKES	
ANTWERP ICONS	49
DE WONDERJAREN VAN DE ANTWERPSE 6+1	65
DOOR KAREN VAN GODTSENHOVEN	
DE ROL VAN TEKENEN IN MODE	125
DOOR EMMANUELLE DIRIX	
DE MODEONTWERPER ALS KUNSTENAAR: BESCHOUWINGEN OVER 50 JAAR PEDAGOGIE	171
DOOR TODD NICEWONGER	
FASHION BUT NOT FASHION	215
DOOR PETER DE POTTER	
SHOWTIME!	245
DOOR HETTIE JUDAH	

VOORWOORD

DOOR JEAN PAUL GAULTIER

Mijn allereerste bezoek aan Antwerpen was ter gelegenheid van de Gouden Spoelwedstrijd in 1983. Ik kende de reputatie van de Antwerpse Academie wel, dankzij de winkel van Linda Loppa, die een klant van me was en toen aan het hoofd van de modeafdeling stond. Toen ik in de stad aankwam, ontdekte ik hoe belangrijk mode en architectuur er zijn — de art nouveau, de vele prachtige winkels, het modegevoel. Zo *fab!*

Ik stond perplex. Zoiets had ik totaal niet verwacht. Toen ik het defilé van de studenten zag, was ik verbluft door de kwaliteit, door hun professionalisme. Allemaal hadden ze hun eigen modeshow in Parijs kunnen hebben. En voor mij is dat het allergrootste compliment. Toen we de installaties voor de Gouden Spoelcollecties te zien kregen, stelde ik tot mijn verrassing vast dat de ontwerpers niet alleen aandacht hadden besteed aan de kledij (waarbij elke collectie een interessant verhaal vertelde), maar ook aan de merchandising en presentatie. Ik besepte dat alles in balans was. Alles was af! Ikzelf ben nooit naar school geweest, ik had geen flauw idee dat je er dat allemaal kon leren.

En dus wens ik de modeafdeling van de Academie op haar vijftigste verjaardag van harte een *joyeux anniversaire!* Elke modeontwerper die ik ken is erin geslaagd zijn of haar eigen persoonlijkheid te ontwikkelen en heeft bewezen dat creativiteit de enige mogelijke weg is — zelfs in tijden van crisis. Bravo aan elk van hen!

A handwritten signature in black ink, reading 'JP Gaultier', written diagonally across the page. The signature is fluid and cursive, with a long horizontal line extending from the end of the name.

KEVER- & TIROLERMODE

'[...] wat de studenten dit jaar toonden had stijl en originaliteit, en dat heus niet enkel bij de laatstejaars!

[...] Op enkele uitzonderingen na, als de bonte op Pommeren geënte kleren van Dirk Van Saene, was de trend sober en geometrisch.

[...] Humor ontbrak al evenmin, getuige de op Tirol geïnspireerde reeks van Andries Van Noten.

[...] Uitschieters waren in het voorlaatste jaar de respectievelijk op Mongolië en Japan geïnspireerde collecties van Danielle Sainderichin en Ann Demeulemeester, en bij de laatstejaars die van Walter Van Beirendonck en Martin Margiela, die het respectievelijk bij de kevers en het constructivisme gingen zoeken.

[...] Maar hoe wijd de de poorten van de creativiteit ook worden opengezet, aan het einde van elke reeks dook stevast een witte bruid op [...] alleen bij de insecten kondigde die zich onheilspellend zwart aan.'

— I.V.V., *De Nieuwe Gazet*, woensdag 25 juni 1980

INLEIDING

DOOR **WALTER VAN BEIRENDONCK**, HOOFD MODEAFDELING KONINKLIJKE ACADEMIE VOOR SCHONE KUNSTEN ANTWERPEN

Dit was de enige recensie die wij, laatstejaars van 1980, in *De Nieuwe Gazet* kregen. Nu, ruim dertig jaar later, slaat de hele wereld het afstudeerdefilé van onze laatstejaars gade.

De modeafdeling zag het levenslicht in 1963, na een moedige beslissing van Mark Macken, de directeur van de Antwerpse Koninklijke Academie voor Schone Kunsten, die vond dat mode naast de andere kunstdisciplines recht had op een eigen departement.

Geïnspireerd door een artikel in het magazine *Avenue* besloot ik in 1975 een poging te wagen om als student toegelaten te worden tot de modeafdeling van de Antwerpse Academie. Misschien had het iets te maken met mijn ruim 15 cm hoge plateauzolen, maar in elk geval vond Mary Prijot, oprichtster van de afdeling en hevige fan van Chanel, me ongeschikt voor de opleiding. Ze weigerde mijn kandidatuur. Ik was echter niet van plan op te geven en schreef me in voor een voorbereidend jaar aan de Academie — dat overigens geweldig was — en werd vervolgens toegelaten tot het eerste jaar. De wereld van de mode ging voor me open. De school gaf me een buitengewone kans om creatief te zijn en te tekenen, maar het meest grandioze was de synergie met mijn medestudenten. Ik koester prachtige herinneringen aan de samenwerking met Martin Margiela en daarna met Dirk Van Saene, Dries Van Noten, Ann Demeulemeester, Dirk Bikkembergs (die we 'de Lange' noemden) en Marina Yee. Samen ontdekten we dingen en experimenteerden we. We zogen kennis op als een spons, waren ambitieus en zaten barstensvol energie. De tijd aan de Academie en de jaren net erna legden het fundament voor onze carrière.

In 1985 keerde ik op verzoek van Marthe Van Leemput terug naar de Academie — deze keer als docent. Ik werkte samen met Linda Loppa, die pas was aangesteld als het nieuwe hoofd van de afdeling. Ik had nooit de ambitie gehad docent te worden en vond het aanvankelijk heel vreemd — uiteindelijk was ik slechts even oud als mensen aan wie ik les gaf! Al snel bleek echter dat ik over genoeg verbeelding en empathie beschikte om de studenten te inspireren. Ik kon ze leiden en hun creativiteit tot het uiterste stimuleren, wat resulteerde in sterke, bijzonder persoonlijke collecties en tal van briljante carrières.

In 2007 vroeg Linda Loppa me of ik haar wilde opvolgen als hoofd van de modeafdeling. Op dat moment maakte ik al ruim twintig jaar deel uit van een team toegewijde leerkrachten en de leiding van dat team op me nemen leek een logische volgende stap.

Het mag intussen duidelijk zijn hoe belangrijk de rol is die de modeafdeling in mijn leven speelde en speelt. De Academie is al bijna dertig jaar mijn thuis en ik voel me vereerd dat ik deel kan uitmaken van een dergelijke creatieve, fantastische omgeving. De mode is veranderd, de wereld is veranderd, maar aan de Academie hebben we voor onze studenten nog steeds hetzelfde voor ogen: hen een opleiding verschaffen die persoonlijk is, op maat gemaakt en aangepast aan hun individuele behoeften. We bieden hen een omgeving waar ze op de meest eerlijke en directe wijze worden geholpen, gesteund, gepusht en bekritiseerd. Hoewel ons budget zoals bijna overal in het kunstonderwijs beperkt is, wijzen we commerciële voorstellen van de hand — we willen volledig onafhankelijk blijven. Ik probeer die unieke, persoonlijke creatieve hub waar emoties en passie regeren zoveel mogelijk te beschermen.

Toch is het niet altijd gemakkelijk om het juiste evenwicht te vinden. Enerzijds moeten studenten zich laten zien aan de modewereld en textielindustrie. Hun werk aan de internationale modewereld tonen legt een grote druk op hun schouders, maar is essentieel voor hun toekomstige carrière. Anderzijds moeten ze gemotiveerd blijven om dit zo belangrijke masterjaar af te maken, ook al trekken headhunters en internationale modehuizen al tijdens hun derde bachelor aan hun mouw. Hoe anders was het toen mijn medestudenten en ik in 1980 en 1981 afstudeerden — geen kat kwam er kijken. Toch wil ik beklemtonen dat alles wat de Academie vanaf het begin van de jaren 1980 heeft meegemaakt, niet enkel te danken is aan de evolutie van de Belgische mode sinds die tijd.

Ja, sommige studenten waren ontzettend getalenteerd, maar er was ook dat geweldige team van docenten dat hen leidde en hun talent in de goede richting stuurde. Bedankt om tijdens die fantastische jaren mijn collega's te zijn!

Toegangspoort van de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten, vroege jaren 1960.

TUSSEN AVANT-GARDE & TRADITIE

DOOR SARAH HEYNSENS

50 JAAR MODEAFDELING AAN DE ANTWERPSE ACADEMIE¹

Tal van modeontwerpers die studeerden aan de Antwerpse Academie genieten vandaag internationale faam. Namen als Martin Margiela, Ann Demeulemeester, Walter Van Beirendonck, Dries Van Noten, Veronique Branquinho, A.F. Vandevorst, Bernhard Willhelm, Peter Pilotto, Haider Ackermann, en vele anderen hebben de Belgische mode mee groot gemaakt en een eigen identiteit gegeven. De Antwerpse modeopleiding zelf hoeft niet onder te doen voor haar illustere alumni. In de loop van haar vijftigjarig bestaan, maakte de opleiding een enorme evolutie door: het curriculum en de onderwijsmethodologie ondergingen een grondige professionalisering, het studentenaantal groeide exponentieel en werd, parallel met de groeiende internationale reputatie van de opleiding, meer gediversifieerd. Van een afdeling waar de klassieke takken van de Academie aanvankelijk op neerkeken, ontwikkelde de modeopleiding zich tot een van de best gekende en meest invloedrijke modescholen wereldwijd.

UITBOUW VAN HET LESPROGRAMMA ONDER MARY PRIJOT

Vanaf de jaren 1950, kreeg men op de Antwerpse Academie voor Schone Kunsten opnieuw belangstelling voor toegepaste kunsten en kunstambachten, geïnspireerd op de onderwijs traditie van de Bauhaus-beweging. Naast de traditionele disciplines zoals schilderkunst, beeldhouwkunst en grafiek werd er bijgevolg ook plaats gemaakt voor meer 'functionele opleidingen' zoals monumentale kunsten (murale schilderskunst, glaskunst, mozaïek, wandtextiel...), gebruiksgrafiek, keramiek en edelsmeed-

kunst. Reeds tijdens de oorlogsjaren werden er aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten ook lessen sier- en modetekenen georganiseerd.² De cursus modetekenen hield niet meer in dan het natekenen van een pop in houtskool of aquarel.³ Occasioneel werden ook in de cursus publiciteit en lettertekenen modeaffiches en -tekeningen gemaakt.⁴

Een volwaardige modeopleiding zou nog op zich laten wachten tot in het academiejaar 1963–1964. Op 2 maart 1962 werd, bij Koninklijk Besluit, de opleiding 'Mode- en Siertekenen' opgericht als onderdeel van de grafische kunsten.⁵ Het initiatief van de oprichting kwam van toenmalig directeur Marc Macken (1913–1977). De oprichting van de modeopleiding viel niet bij iedereen in goede aarde. Velen waren van mening dat mode niet thuishoorde in een traditionele kunstacademie. Macken hield echter het been stijf en zag ruimte voor een modeonderwijs dat in wisselwerking trad met de andere afdelingen van de Academie en instond voor een volwaardige artistieke opleiding die zich onderscheidde van de bestaande technische snit-en-naadopleidingen. Volgens hem had mode doorheen de geschiedenis een grote invloed gehad op het gedrag van de mens en op kunst zelf: 'Wel de mode, historisch beschouwd, is zo nauw verbonden met de kunst van zijn tijd, dat daar geen breuk mogelijk is. [...] Er is niets dat zoveel de tijd weerspiegelt als de mode. Het gevaar zit er natuurlijk in dat de grote kunst mode zou worden maar dat zal niet verhinderd worden met een modeklas in een academie'.⁶

De modeopleiding zou onder leiding van Mary Prijot (1917–1998) komen. Prijot was een oud-studente van de Academie en had haar sporen verdiend in de schilderkunst. Een van de professoren van de Academie

Sint-Lucasbanket, 1966, vlnr: directeur Mark Macken, Mary Prijot, Piet Serneels, Marthe Van Leemput en kunstschilder Frans Van Look.

informeerde Prijot in 1962 over de oprichting van de opleiding en adviseerde haar voor de functie te postuleren. Prijot kreeg de job en trok naar Parijs en Keulen ter voorbereiding van haar taak als docent.⁷ In Frankrijk volgde ze drie maanden les aan de *École technique des arts appliqués* waar ze naar eigen zeggen het beroep van modeontwerper vanbinnen en vanbuiten leerde kennen. De ontwerplussen waren gebaseerd op kostuum- en kunstgeschiedenis en hechtten groot belang aan een algemene culturele vorming. Bovendien verschaftte de opleiding ook onderricht in publiciteit, typografie en drapage. Daarnaast lag de nadruk sterk op het tekenen van naakten en het menselijk lichaam. Na Parijs trok Prijot naar Keulen waar ze lessen mode- en theaterkostuumontwerp volgde aan de *Kölner Werkschule*.⁸ Behalve *patronage* leerde ze er ook historische kostuums ontwerpen. Bovendien volgde ze privélessen *coupe* en *couture*. Met deze eerder beperkte bagage van zowel een academische als een meer toegepaste technische opleiding, startte Prijot in het academiejaar 1963–1964 de opleiding 'modetekenen'. De avondles modetekenen bleef nog bestaan tot de totale herstructurering van het onderwijs in 1966.

Tijdens de eerste jaren hield de modeafdeling weinig meer in dan modetekenen en werd er gezocht naar een vaste vorm voor de opleiding: onder impuls van Prijot zou de oorspronkelijke opleiding vrij snel worden omgevormd tot een volwaardige opleiding modeontwerpen. Reeds in het academiejaar 1965–1966 werd de opleiding herdoopt tot 'mode- en theaterkostuum'.⁹ Prijot geloofde dat er in België goede opportuniteiten bestonden voor ontluikende modeontwerpers in de textielindustrie.¹⁰ Vanuit haar artistieke opleiding wilde zij ontwerpers vormen die, weliswaar geïnspireerd op de Parijse mode, een eigen visie en modebeeld naar voren konden brengen. Het is vanuit deze doelstelling dat het curriculum van de opleiding werd ingevuld.

De nadruk lag tot in de jaren 1970 in sterke mate op modetekenen en minder op de technische uitvoering van de getekende ontwerpen. Men tekende aangeklede modellen maar ook schoonheidsproducten, hoeden,

kapsels, accessoires, stoffen en andere stijldocumenten.¹¹ Het modetekenen had als functie het waarnemingsgevoel van de studenten aan te scherpen. Door een grondige kennis van de materie konden de studenten komen tot een betere grafische visualisering van 'materie, vorm, kleur en de dialoog tussen kleding en de menselijke motoriek'.¹² Prijot hechtte veel belang aan deze fase en meende dat hier de basis kon worden gelegd voor het ontwikkelen van een beeld voor een eigen collectie.¹³ Ontwerpers, die later voor de industrie zouden werken, moesten duidelijk kunnen maken welke stoffen en accessoires ze wilden gebruiken. De studenten kregen wekelijkse tekenopdrachten waarbij ze hedendaagse afgeleiden maakten van bestaande modeobjecten. Soms werd de studenten gevraagd parfumlussen te tekenen, of een bepaald historisch kostuum. Met deze lessen wilde men niet enkel de technische tekenvaardigheid aanscherpen, maar ook de creativiteit.

Na verloop van tijd hield de opleiding echter meer in dan louter modetekenen. Volgens Prijot was het de bedoeling dat de studenten zelf een model creëerden en uitvoerden: 'Dat houdt meer in dan alleen maar een model tekenen. Het moet ook uitvoerbaar zijn, wat een elementaire kennis van knippen en naaien inhoudt, een goed inzicht ook in de te gebruiken materialen en hun mogelijkheden, en de uitvoering op industriële schaal'.¹⁴ Omdat Prijot's technische bagage beperkt was, zou ze al snel (schooljaar 1966–1967) de 35-jarige Marthe Van Leemput, een van haar studentes, aantrekken als assistente voor de uitvoering van de ontwerpen. Toen Van Leemput als studente bij Prijot terecht kwam, ontstond al snel een hechte vriendschap tussen beide vrouwen: 'Ik was 35 en wilde weer wat gaan tekenen. Ik herinner me nog dat ik op de Akademie aankwam en dat iedereen dacht dat ik de lerares was, omdat ik een stuk ouder was natuurlijk. Enfin. [...] Ik werd meteen gerekruteerd voor het atelier, voor coupe, omdat ik wel wat ervaring had in uitvoering. Ik was helemaal niet van plan te blijven op de Akademie, maar het klikte tussen Mary en mij, ik vond het werk aangenaam en zo gaat dat dan. Dat was een rare

situatie hoor. Ik was zelf nog student, maar gaf al les aan andere studenten. Toen kon dat nog, dat soort dingen.¹⁵

De eerste en tijdelijk enige naaimachine was een exemplaar dat men op de kop had getikt bij het Leger des Heils voor een luttele honderd Belgische frank. Ook de verdere ontwikkeling van het lessenprogramma gebeurde vrij intuïtief. Volgens Marthe Van Leemput werd het curriculum voortdurend bijgeschaafd: 'Eerst vond Mary het nuttig de studenten een historisch kostuum in papier te laten maken, als basis. Een half kostuum hadden we besloten, maar dat was belachelijk. Dan konden ze net zo goed een volledig exemplaar maken. Dan ging ik op vakantie naar Griekenland en vond ik dat ze in het tweede jaar folklore moesten doen. En zo breidde zich dat uit.'¹⁶

Op die manier werd vrij snel een blauwdruk ontwikkeld, die vandaag nog steeds de basis van de opleiding vormt. In het eerste jaar kregen de studenten de opdracht een rok en een top te maken, alsook een strandensemble en een avondjurk gebaseerd op een opgelegd thema. De uitvoering van de strandsembles en avondjurken gebeurde toen in baalkatoen, recyclagematerialen en linnengoed.¹⁷ In het tweede jaar maakten de studenten een reproductie van een historisch kostuum. Vervolgens maakten ze van dit historisch stuk een afgeleide moderne collectie van vijf silhouetten. In het derde jaar, werd dezelfde oefening herhaald op basis van folkloristische klederdracht. Hierop werd vervolgens een collectie van zeven silhouetten en twee of drie kindermodellen gebaseerd (vandaag gaat het om acht silhouetten en zijn de kindermodellen weggefallen). De bedoeling van deze opdracht was om de studenten te helpen bij de ontleding van een cultuur en om op die manier de mentaliteit van een volk te benaderen.¹⁸ In het vierde en laatste jaar ontwierpen de studenten een eerste volledige, hedendaagse collectie van twaalf stuks. Deze basisopdrachten vormen tot op de dag van vandaag de kern van de opleiding.

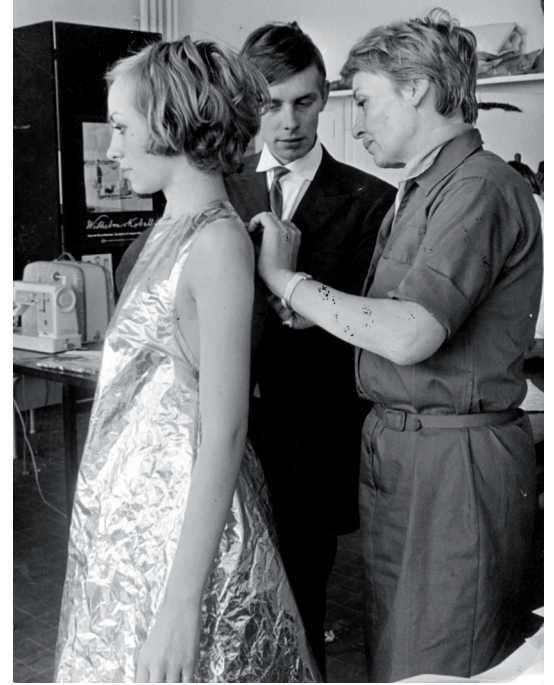
De praktijklessen werden vanaf 1966 aangevuld met theorielessen. Dit kaderde in een nationale hervorming van het Hoger Kunstonderwijs. Voor de Antwerpse Academie betekende dit dat een volledig dagprogramma op punt werd gesteld. Hierbij lag de nadruk nog steeds op de praktijkvakken, zoals dat in het verleden het geval was geweest, maar vanaf nu zou een derde van de tijd ook aan algemene vormende vakken worden gewijd. In de modeopleiding lag een belangrijke focus op de (Europese) kostuumgeschiedenis die gedetailleerd werd onderricht van de oudheid tot vandaag. Vanuit haar achtergrond als schilder geloofde Prijot dat een goede kennis van kostuumgeschiedenis essentieel was om als ontwerper te kunnen slagen. Ook hier was tekenen het middel om de kennis eigen te maken: de studenten tekenden tijdens de lessen een silhouet uit de besproken periode en stelden zo, al tekenend, les na les hun eigen syllabus samen. Daarnaast kregen de modestudenten ook een variërend gamma theorielessen samen met de andere afdelingen van de Academie zoals wereldliteratuur, psychologie, kunstgeschiedenis etc.

Atelier mode: tekenen naar levend model, 1953.

In de beginjaren deden veel leerlingen eerst een drie jaar durende oriëntatiestudie in de kunsthumaniora en een eerste voorbereidend jaar met alle afstudeerrichtingen samen. Pas daarna koos men voor de specialisatie modeontwerpen.¹⁹ Parallel met de onderwijshervorming werden ook de toelatingsvoorwaarden strenger; ze werden gelijkgeschakeld met de toelatingsvoorwaarden van andere erkende hogere cycli. De studenten moesten een getuigschrift van een afgewerkte secundaire studie voorleggen en werden ook onderworpen aan een artistieke toelatingsproef die onder meer bestond uit het waarheidsgetrouw uittekenen van een stilleven.²⁰

In 1966 werd voor het eerst een eindejaarsdefilé georganiseerd in de refter van de Academie. De leerlingen showden hun eigen modellen of engageerden hun vrienden. Hoewel die allereerste shows erg amateuristisch waren, maakten ze vaak een sterke indruk op de aanwezige bezoekers. Prijot verlangde ernaar de shows te enten op Academieshows van de Kölner Werkschule, waar om de vier jaar een show werd georganiseerd waar alle afdelingen van de school aan meewerkten.²¹ Dit paste ook binnen de visie van Marc Macken die een verregaande integratie van de verschillende afdelingen van de Academie nastreefde. Hoewel de modeopleiding een vaste stek had binnen de Academie, bleef ze toch lange tijd een buitenbeentje. Studenten van het eerste uur herinneren zich dat er weinig interactie was met de andere opleidingen en dat het lang duurde vooraleer de modeopleiding erkenning genoot bij de studenten en docenten van de meer traditionele kunstopleidingen.

Boven links: het allereerste modedefilé in de Wintertuin van de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten Antwerpen, 1966.

Boven rechts: Mary Prijot assisteert student Jean-Christophe Decarpenterie bij zijn ontwerp, ca. 1965-1966.

Midden links: Marthe Van Leemput en Mary Prijot tijdens het eerste modedefilé, 1966

Midden rechts: een model showt een creatie in de refter van de Academie, jaren 1970.

Rechts onder: in 1978 werkten de derdejaars studenten van de afdeling mode en theaterkostuumontwerp samen. Tijdens het eindejaarsdefilé werd deze samenwerking als groepswerk gepresenteerd in de 'Lange Zaal' van de Academie.

Boven: Mary Prijot met de docenten Marthe Van Leemput en Hieron Pessers, 1975.

Boven rechts: het atelier van de modeafdeling, 1975.

Midden rechts: de studenten mode- en theaterkostuumontwerp met Mary Prijot en de docenten Marthe Van Leemput en Hieron Pessers, 1975.

Links onder: Mary Prijot helpt een student bij de zaalversiering voor het Sint-Lucasbanket, ca. 1970.

'Ik ben aan de modeopleiding begonnen door Hieron Pessers. Hij doceerde *drapage* en *moulage*. Toen ik hem bezig zag in de modeafdeling van de academie, waar ik aanvankelijk grafiek studeerde, vond ik dat heel fascinerend. Hij was student schilderkunst, want hij wou schilder worden, maar vier uur per week werkte hij ook als gastdocent in de mode. Hij had voordien bij Givenchy gewerkt en bij Galitzine in Rome. Hij had les gegeven in Londen en op die school heerste een heel andere mentaliteit. De directrice daar zocht bv. contacten met modehuizen en zorgde dat haar studenten na het defilé een stageplaats kregen, iets wat hier op de school ondenkbaar was. Hieron heeft daar dikwijls met Mary Prijot over gediscussieerd: hij heeft die nieuwe inzichten hier echt proberen door te drukken. Onder invloed van zijn ervaring in Londen, wees hij Madame Prijot erop "dat een defilé organiseren op de tafels van de refter niet langer kon". Samen met de latere Zes, die heel ambitieus waren, heeft hij gezorgd voor een kantelmoment in de opleiding.'

— BOB VERHELST

DIRK VAN SAENE
LENTE/ZOMER 2008
KATOENEN ROK MET
TROMPE-L'ŒIL MOTIEF

ANTWERP ICONS

CONCEPT & STYLING – DIRK VAN SAENE | FOTOGRAFIE – RONALD STOOPS | MAKE-UP – INGE GROGNARD | HAAR – ED MOELANDS | MODELLEN – LISA VERBERGHT & BENONI LOOS
ASSISTENT FOTOGRAFIE – JEF JACOBS | PRODUCTIE – DAVID FLAMÉE

In het najaar van 2013 organiseert MoMu, in samenwerking met Antwerpen Open en Toerisme Vlaanderen het *extra muros* project 'Antwerp Icons'. Voor deze shoot kozen 12 gerenommeerde alumni van de modeafdeling een iconisch stuk uit hun oeuvre. Ronald Stoops, Inge Grogard en Dirk Van Saene interpreteerden deze kledingstukken in een styling met bedrukte bodysuits die refereren naar de signatuur van de ontwerpers. De uitvergrote modebeelden vormden een openlucht tentoonstelling in het Antwerpse straatbeeld.

DIRK BIKKEMBERGS
HERFST/WINTER 2002-2003
LEDEREN JAS IN PATCHWORK

A.F. VANDEVORST
HERFST/WINTER 1998-1999
VILTEN JAS MET STUDES

WALTER VAN BEIRENDONCK
LENTE/ZOMER 2014
OVERSIZED VEST MET
GEWEVEN INTERIEURMOTIEVEN

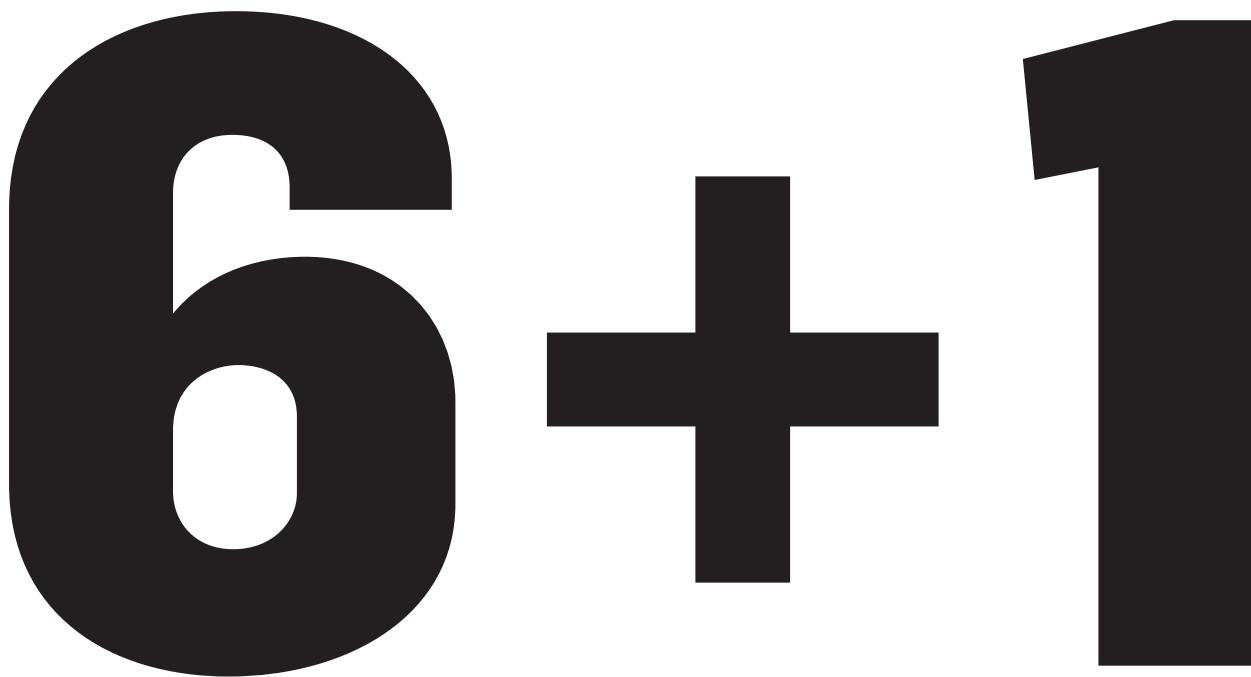
PETER PILOTTO
LENTE/ZOMER 2012
BEDRUKTE ZIJDEN JURK MET SPLIT
EN KRALENBORDUURWERK

‘De tegenpolen binnen de groep van de Zes brachten spanningen met zich mee, maar versterkten elkaar ook. Die spanningen brachten nieuwe impulsen naar boven. Iedereen wilde laten zien wat hij kon. Dat is ook een beetje het geheim van de Zes: dat we door die spanningen en kruisbestuivingen het beste uit onszelf haalden.’

— MARINA YEE

DE WONDERJAREN VAN DE ANTWERPSE

DOOR KAREN VAN GODTSENHOVEN, CURATOR MOMU – MODEMUSEUM PROVINCIE ANTWERPEN

INLEIDING

Het verhaal van de Antwerpse Zes+1¹ is al zo vaak onderzocht en eindeloos verteld, dat het bijna mythische proporties heeft aangenomen. Het is echter zo cruciaal in de geschiedenis van de Antwerpse modeafdeling dat we het nodig achten om alle feiten op een rijtje te zetten door met zoveel mogelijk betrokkenen te praten. We deden diepte-interviews met de Zes+1 en de belangrijkste protagonisten. Dit verhaal belicht vooral de 'wonderjaren' van de Antwerpse Zes en Martin Margiela en vertelt over hun vriendschap op de Academie (1976–1982), het begin van hun carrières in België (1980–1985), de doorbraak van de Zes en de start van hun solocarrière eind jaren 1980.

PROLOOG: ARTIKEL IN 'AVENUE' EN DE ANTWERPSE CONTEXT

België, Vlaanderen, jaren 1970: Ann Demeulemeester, Walter Van Beirendonck, Dirk Van Saene, Marina Yee en Martin Margiela groeien op het platteland op. Vaak doorbladeren ze de modetijdschriften (*Viva*, *Avenue*) op zoek naar nieuws van over de dorpsgrenzen heen. Dirk

Bikkembergs brengt zijn jeugd door in Duitsland. Dries Van Noten is de enige die in de stad woont en dankzij de herenkledingzaak van zijn ouders (Nutson's in Essen en later Van Noten Couture in Antwerpen) met de mode-wereld vertrouwd is. Hij gaat samen met zijn vader op reis en helpt vanaf zijn twaalfde mee modeshows te organiseren. Bijna iedereen van de Zes+1 volgt in zijn tienerjaren tekenschool of kunstonderwijs. Ze koesteren uiteenlopende artistieke ambities, gaande van architectuur tot schilderen en voelen niet allemaal reeds de onweerstaanbare drang mode te ontwerpen. Drie van hen — Martin Margiela, Walter Van Beirendonck en Marina Yee — lezen een artikel in *Avenue*, een Nederlands tijdschrift waarin dromerige modeplaatjes gecombineerd worden met poëzie, filosofische citaten en intellectuele statements. Het artikel dat de drie jongeren in 1975 onder ogen krijgen draagt de titel 'Met beide voeten in de wolken' en is getekend Agnes Adriaenssens, een modejournaliste die vaak over de Antwerpse muziek- en kunstwereld schreef voor de Belgische editie van *Avenue*.

Het artikel hangt aanvankelijk een somber beeld op van de Belgische mode- en textielindustrie, waar de meesten gewoon Parijs en meer bepaald Chanel imiteren.

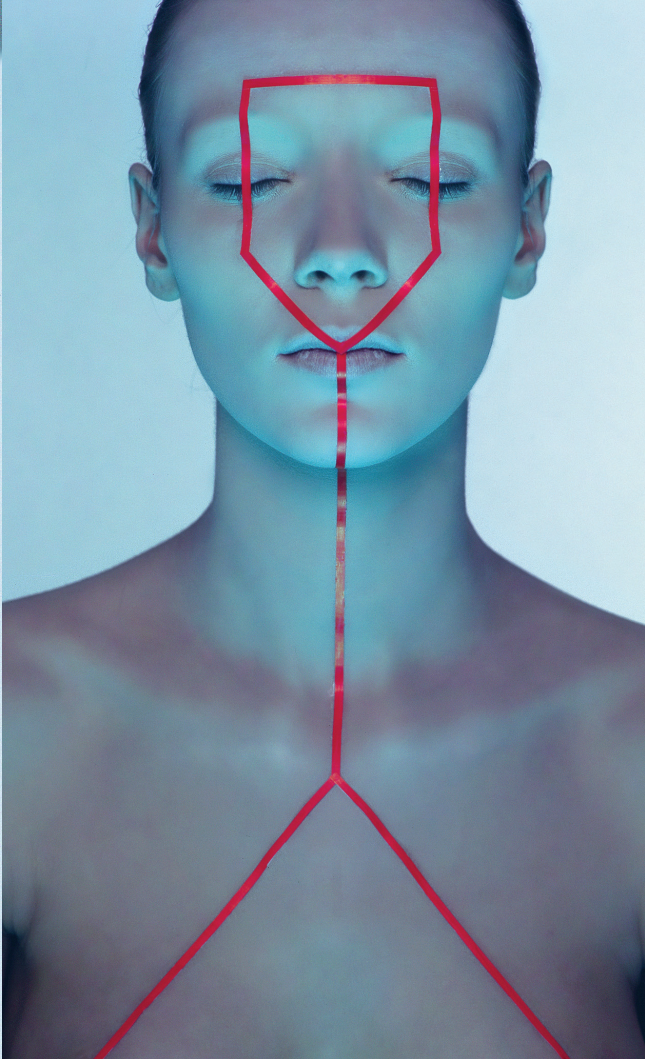
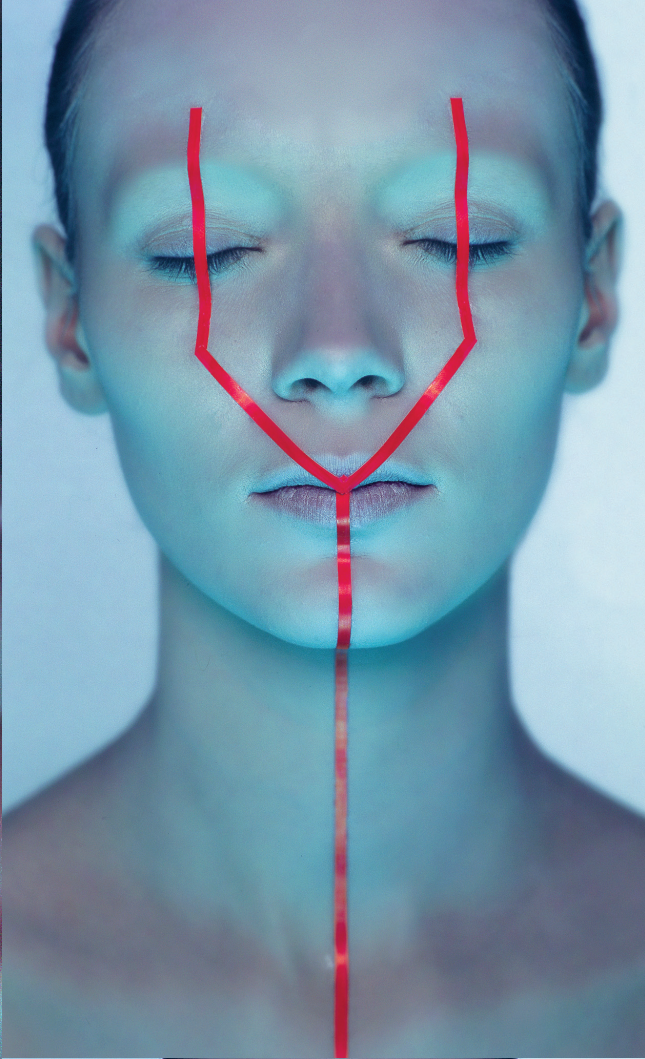

THE TWO SISTERS GOT LOST IN THE FOREST

ARTESIS HOGESCHOOL
KONINKLIJKE ACADEMIE VOOR SCHONE KUNSTEN
ANTWERPEN

FASHION DEPARTMENT
ROYAL ACADEMY OF FINE ARTS
ANTWERP

PHOTO: RONALD STOFFS
PRODUCTION: MARCEN DE VRIES
MODEL & BEHAAR: EDMUND OOI KEE SEONG
GRAPHIC DESIGN: PAUL BOUDENS
SCAN: PHOTOHAKA

16 17 18
JUNE

SHOW 2011

DOORS 7PM
SEATS 35 €
STANDING 12 €

WAAGNATIE
HANGAR 29
RIJNKAAL 150

RESERVATIONS
T+32 (0)70 34 46 46
WWW.TICKETANTWERPEN.BE
WWW.ANTWERP-FASHION.BE

CATALOGUS

DEZE CATALOGUS WERD UITGEGEVEN NAAR AANLEIDING
VAN DE TENTOONSTELLING 'HAPPY BIRTHDAY DEAR ACADEMIE'
MOMU – MODEMUSEUM PROVINCIE ANTWERPEN
9 SEPTEMBER 2013—10 FEBRUARI 2014

AUTEURS

Kaat Debo
Peter De Potter
Emmanuelle Dirix
Jean Paul Gaultier
Sarah Heynssens
Hettie Judah
Suzy Menkes
Dan Thawley
Walter Van Beirendonck
Karen Van Godtsenhoven

MET DANK AAN DE GEÏNTERVIEWDEN –

Michèle Beeckman, Dirk Bikkembergs, Godelieve Bols, Veronique Branquinho,
Geert Bruloot, Patricia Corneillie, Yvonne Dekock, Ann Demeulemeester, Gerdi Esch,
Nellie Nooren, Jurgi Persoons, Saya Renfrum, Stan & Marita Schoonbaert, Joe Sleeckx,
Walter Van Beirendonck, Dries Van Noten, Dirk Van Saene, Bob Verhelst, Walter Vilain,
Daniel Von Weinberger, Jo Wyckmans & Marina Yee

GRAFISCH ONTWERP

Paul Boudens

BEELDRESEARCH

Birgit Ansoms, Suzan Rylant, Christin Ho, Karen Van Godtsenhoven

VERTALING

Christelle Bogaert
Katrien Meuleman

REDACTIE

Ann Brokken
Anne Haegeman, Judith Van Doorselaer

UITGEVER

Uitgeverij Lannoo, Tielt, België

© UITGEVERIJ LANNOO NV, TIELT, BELGIË, 2013

ISBN 9789401409391

D/2013/45/195

NUR 644/655

ALLE RECHTEN VOORBEHOUDEN. NIETS UIT DEZE UITGAVE MAG WORDEN VERVEELVULDIGD,
OPGESLAGEN IN EEN GEAUTOMATISEERD GEGEVENSBESTAND EN/OF OPENBAAR GEMAAKT IN
ENIGE VORM OF OP ENIGE WIJZE, HETZIJ ELEKTRONISCH, MECHANISCH OF OP ENIGE ANDERE MANIER
ZONDER VOORAFGAANDE SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN DE UITGEVER.
HET MODEMUSEUM HEEFT GEPROBEERD OM ALLE FOTORECHTEN TE REGELEN IN OVEREENSTEMMING
MET DE BETREFFENDE WETGEVING. DEGENE DIE MEENT RECHTEN TE KUNNEN LATEN GELDEN
KAN ZICH RICHTEN TOT DE UITGEVERS.

WWW.LANNOO.COM | WWW.MOMU.BE